

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2022

Stan prawny na 14 października 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

PRAWO CYWILNE ZBIÓR PRZEPISÓW

2022

Stan prawny na 14 października 2022 r.

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

Zamów książkę w księgarni internetowej

profinfo.pl
księgarnia internetowa

Stan prawny na 14 października 2022 r.

Wydawca
Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący
Adam Choiński

Projekt okładek serii
Wojtek Janikowski, Przemek Dębowski

Tytuły umieszczone nad jednostkami redakcyjnymi i wyróżnione tekstem pogrubionym pochodzą od wydawnictwa i nie są częścią aktu normatywnego.

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2022

ISBN 978-83-8328-139-1
60. wydanie

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

KODEKS CYWILNY:

- 29 czerwca 2022 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 9 czerwca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks cywilny (Dz.U. poz. 1360)
- 30 czerwca 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY:

***pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2429; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP)*

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA:

- 1 lipca 2022 r.** – ustawa z 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. poz. 1177)
- 8 lipca 2022 r.** – ustawa z 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy o listach zastawnych i bankach hipotecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 872)
- 18 sierpnia 2022 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 22 lipca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. poz. 1728)
- 2 października 2022 r.** – ustawa z 22 lipca 2022 r. o usprawnieniu procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz.U. poz. 1846)
- 1 lipca 2024 r.** – *ustawa z 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o księgach wieczystych i hipotece oraz ustawy o przetwarzaniu informacji kryminalnych (Dz.U. poz. 1374)*
- po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia** – ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (druk sejmowy nr 2479; oczekuje na podpis Prezydenta RP)*

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO:

- 24 czerwca 2022 r.** – ustawa z 7 kwietnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. poz. 1098)
- 30 czerwca 2022 r.** – ustawa z 2 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2459)
- 30 czerwca 2022 r.** – wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 22 czerwca 2022 r., SK 3/20 (Dz.U. poz. 1371)

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

- 1 lipca 2022 r.** – ustawa z 20 maja 2021 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego oraz Deweloperskim Funduszu Gwarancyjnym (Dz.U. poz. 1177)
- 12 sierpnia 2022 r.** – ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. poz. 1692 ze zm.)
- 1 września 2022 r.** – ustawa z 8 czerwca 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu automatyzacji załatwiania niektórych spraw przez Krajową Administrację Skarbową (Dz.U. poz. 1301)
- 20 września 2022 r.** – ustawa z 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. poz. 1967)
- 13 października 2022 r.** – ustawa z 9 lutego 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 807)
- 1 stycznia 2023 r.** – *ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1855)*
- 1 stycznia 2023 r.** – *ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2544; oczekuje na podpis Prezydenta RP)*
- 18 kwietnia 2026 r.** – *ustawa z 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1634)*
- z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych** – *ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 569 ze zm.)*
- pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia** – *ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2429; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP)*
- z dniem następującym po dniu ogłoszenia** – *ustawa z 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (druk sejmowy nr 2630; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP)*

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO:

- 10 sierpnia 2022 r.** – obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 7 lipca 2022 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Prawo o aktach stanu cywilnego (Dz.U. poz. 1681)
- 1 stycznia 2023 r.** – *ustawa z 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 569 ze zm.)*
- z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych** – *ustawa z 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dowodach osobistych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1978 ze zm.)*
- z dniem wdrożenia rozwiązań technicznych** – *ustawa z 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz.U. poz. 350)*

UWZGLĘDNIAM ZMIANY WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM:

ORAZ:

- 1 września 2022 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. poz. 1802)
- 1 września 2022 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. poz. 1803)
- 1 września 2022 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1804)
- 1 września 2022 r.** – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. poz. 1813)

Spis treści

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny	29
KSIĘGA PIERWSZA. CZĘŚĆ OGÓLNA	29
Tytuł I. Przepisy wstępne.....	29
Tytuł II. Osoby.....	30
Dział I. Osoby fizyczne.....	30
Rozdział I. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych	30
Rozdział II. Miejsce zamieszkania.....	33
Rozdział III. Uznanie za zmarłego	34
Dział II. Osoby prawne	35
Dział III. Przedsiębiorcy i ich oznaczenia	38
Tytuł III. Mienie	39
Tytuł IV. Czynności prawne.....	43
Dział I. Przepisy ogólne.....	43
Dział II. Zawarcie umowy.....	45
Dział III. Forma czynności prawnych.....	49
Dział IV. Wady oświadczenia woli.....	52
Dział V. Warunek	54
Dział VI. Przedstawicielstwo	55
Rozdział I. Przepisy ogólne	55
Rozdział II. Pełnomocnictwo	55
Rozdział III. Prokura.....	57
Tytuł V. Termin.....	59
Tytuł VI. Przedawnienie roszczeń	60
KSIĘGA DRUGA. WŁASNOŚĆ I INNE PRAWA RZECZOWE	63
Tytuł I. Własność	63
Dział I. Przepisy ogólne.....	63
Dział II. Treść i wykonywanie własności.....	64
Dział III. Nabycie i utrata własności	66
Rozdział I. Przeniesienie własności.....	66

Rozdział II. Zasiedzenie.....	68
Rozdział III. Inne wypadki nabycia i utraty własności.....	69
Dział IV. Współwłasność	72
Dział V. Ochrona własności	76
Tytuł II. Użytkowanie wieczyste.....	78
Tytuł III. Prawa rzeczowe ograniczone	81
Dział I. Przepisy ogólne.....	81
Dział II. Użytkowanie.....	82
Rozdział I. Przepisy ogólne	82
Rozdział II. Użytkowanie przez osoby fizyczne	84
Rozdział III. Użytkowanie przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne	85
Rozdział IV. Inne wypadki użytkowania	87
Dział III. Służebności	87
Rozdział I. Służebności gruntowe	87
Rozdział II. Służebności osobiste	89
Rozdział III. Służebność przesyłu.....	90
Dział IV. Zastaw	91
Rozdział I. Zastaw na rzeczach ruchomych.....	91
Rozdział II. Zastaw na prawach.....	94
Tytuł IV. Posiadanie	96
KSIĘGA TRZECIA. ZOBOWIĄZANIA.....	98
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	98
Tytuł II. Wielość dłużników albo wierzycieli	102
Dział I. Zobowiązania solidarne	102
Dział II. Zobowiązania podzielne i niepodzielne	104
Tytuł III. Ogólne przepisy o zobowiązaniach umownych	105
Tytuł IV. (<i>uchylony</i>).....	112
Tytuł V. Bezpodstawne wzbogacenie.....	112
Tytuł VI. Czyny niedozwolone.....	113
Tytuł VI ¹ . Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny	121
Tytuł VII. Wykonanie zobowiązań i skutki ich niewykonania	123
Dział I. Wykonanie zobowiązań	123
Dział II. Skutki niewykonania zobowiązań	127
Dział III. Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań z umów wzajemnych	131
Tytuł VIII. Potrącenie, odnowienie, zwolnienie z długu	134
Tytuł IX. Zmiana wierzyciela lub dłużnika	135
Dział I. Zmiana wierzyciela	135
Dział II. Zmiana dłużnika	137
Tytuł X. Ochrona wierzyciela w razie niewypłacalności dłużnika	139
Tytuł XI. Sprzedaż.....	140
Dział I. Przepisy ogólne.....	140

Dział II. Rękojmia za wady	145
Dział II ¹ . Roszczenie sprzedawcy w związku z wadliwością rzeczy sprzedanej	154
Dział III. Gwarancja przy sprzedaży	155
Dział IV. Szczególne rodzaje sprzedaży	158
Rozdział I. Sprzedaż na raty	158
Rozdział II. Zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej. Sprzedaż na próbę	159
Rozdział III. Prawo odkupu	160
Rozdział IV. Prawo pierwokupu	160
Tytuł XII. Zamiana	162
Tytuł XIII. Dostawa	162
Tytuł XIV. Kontraktacja	164
Tytuł XV. Umowa o dzieło	166
Tytuł XVI. Umowa o roboty budowlane	170
Tytuł XVII. Najem i dzierżawa	174
Dział I. Najem	174
Rozdział I. Przepisy ogólne	174
Rozdział II. Najem lokalu	178
Dział II. Dzierżawa	181
Tytuł XVII ¹ . Umowa leasingu	183
Tytuł XVIII. Użyczenie	187
Tytuł XIX. Pożyczka	188
Tytuł XX. Umowa rachunku bankowego	189
Tytuł XXI. Zlecenie	191
Tytuł XXII. Prowadzenie cudzych spraw bez zlecenia	194
Tytuł XXIII. Umowa agencyjna	195
Tytuł XXIV. Umowa komisji	201
Tytuł XXV. Umowa przewozu	203
Dział I. Przepisy ogólne	203
Dział II. Przewóz osób	203
Dział III. Przewóz rzeczy	204
Tytuł XXVI. Umowa spedycji	207
Tytuł XXVII. Umowa ubezpieczenia	209
Dział I. Przepisy ogólne	209
Dział II. Ubezpieczenia majątkowe	214
Dział III. Ubezpieczenia osobowe	217
Tytuł XXVIII. Przechowanie	218
Tytuł XXIX. Odpowiedzialność, prawo zastawu i przedawnienie roszczeń utrzymujących hotele i podobne zakłady	220
Tytuł XXX. Umowa składu	222
Tytuł XXXI. Spółka	225
Tytuł XXXII. Poręczenie	228
Tytuł XXXIII. Darowizna	230

Tytuł XXXIII ¹ . Przekazanie nieruchomości	233
Tytuł XXXIV. Renta i dożywocie	233
Dział I. Renta	233
Dział II. Dożywocie	234
Tytuł XXXV. Ugoda	236
Tytuł XXXVI. Przyrzeczenie publiczne	236
Tytuł XXXVII. Przekaz i papiery wartościowe	237
Dział I. Przekaz	237
Dział II. Papiery wartościowe	238
KSIĘGA CZWARTA. SPADKI	240
Tytuł I. Przepisy ogólne	240
Tytuł II. Dziedziczenie ustawowe	242
Tytuł III. Rozrządzenia na wypadek śmierci	245
Dział I. Testament	245
Rozdział I. Przepisy ogólne	245
Rozdział II. Forma testamentu	246
Oddział 1. Testamenty zwykłe	246
Oddział 2. Testamenty szczególne	247
Oddział 3. Przepisy wspólne dla testamentów zwykłych i szczególnych	248
Dział II. Powołanie spadkobiercy	248
Dział III. Zapis i polecenie	250
Rozdział I. Zapis zwykły	250
Rozdział II. Zapis windykacyjny	252
Rozdział III. Polecenie	253
Dział IV. Wykonawca testamentu	254
Tytuł IV. Zachówek	255
Tytuł V. Przyjęcie i odrzucenie spadku	259
Tytuł VI. Stwierdzenie nabycia spadku lub przedmiotu zapisu windykacyjnego, poświadczenie dziedziczenia i ochrona spadkobiercy	262
Tytuł VII. Odpowiedzialność za długi spadkowe	263
Tytuł VIII. Wspólność majątku spadkowego i dział spadku	266
Tytuł IX. Umowy dotyczące spadku	269
Tytuł X. Przepisy szczególne o dziedziczeniu gospodarstw rolnych	271
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks cywilny	275
Rozdział I. Przepisy ogólne	275
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	279
Rozdział III. Przepisy przechodnie	282
Skorowidz	291

KODEKS RODZINNY I OPIEKUŃCZY

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy	317
Tytuł I. Małżeństwo	317
Dział I. Zawarcie małżeństwa	317
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków	323
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe	325
Rozdział I. Ustawowy ustroj majątkowy.....	325
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe	330
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	330
Oddział 2. Wspólność majątkowa	330
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa.....	331
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków	331
Rozdział III. Przymusowy ustroj majątkowy	332
Dział IV. Ustanie małżeństwa.....	333
Dział V. Separacja	336
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo	337
Dział I. Przepisy ogólne	337
Dział 1a. Rodzice i dzieci.....	337
Rozdział I. Pochodzenie dziecka	337
Oddział 1. Macierzyństwo	337
Oddział 2. Ojcostwo	340
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi.....	347
Oddział 1. Przepisy ogólne.....	347
Oddział 2. Władza rodzicielska	349
Oddział 2a. Piecza zastępcza.....	356
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem	358
Dział II. Przesposobienie.....	359
Dział III. Obowiązek alimentacyjny.....	365
Tytuł III. Opieka i kuratela	369
Dział I. Opieka nad małoletnim	369
Rozdział I. Ustanowienie opieki	369
Rozdział II. Sprawowanie opieki	371
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	373
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki.....	374
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	375
Dział III. Kuratela	375

Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Przepisy wprowadzające	
Kodeks rodzinny i opiekuńczy	377
Rozdział I. Przepisy ogólne	377
Rozdział II. Zmiany w przepisach obowiązujących	378
Rozdział III. Przepisy przejściowe	378
Przepis końcowy	380
Skorowidz	381

KSIĘGI WIECZYSTE I HIPOTEKA

Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece	393
Dział I. Księgi wieczyste	393
Rozdział 1. Przepisy o prawach jawnych z księgi wieczystej	393
Rozdział 2. Ustrój ksiąg wieczystych i postępowanie	398
Rozdział 3. (<i>uchylony</i>)	408
Dział II. Hipoteka	409
Rozdział 1. Hipoteka w ogólności	409
Oddział 1. Przepisy ogólne	409
Oddział 2. Przeniesienie wierzytelności hipotecznej	413
Oddział 3. Zakres obciążenia hipoteką i ochrona hipoteki	414
Oddział 4. Wygaśnięcie hipoteki	416
Oddział 5. Rozporządzanie opróżnionym miejscem hipotecznym	417
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>)	419
Rozdział 2 ¹ . Hipoteka na wierzytelności hipotecznej	419
Rozdział 3. Hipoteka przymusowa	420
Dział III. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe	422
Skorowidz	425

KODEKS POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego	435
Tytuł wstępny. Przepisy ogólne	435
CZĘŚĆ PIERWSZA. POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE	439
Księga pierwsza. Proces	439
Tytuł I. Sąd	439

Dział I. Właściwość sądu.....	439
Przepis wstępny	439
Rozdział 1. Właściwość rzeczowa	439
Oddział 1. Podstawy właściwości	439
Oddział 2. Wartość przedmiotu sporu.....	441
Rozdział 2. Właściwość miejscowa	442
Oddział 1. Właściwość ogólna	442
Oddział 2. Właściwość przemienna	443
Oddział 3. Właściwość wyłączna.....	445
Oddział 4. Przepisy szczególne	446
Dział II. Skład sądu	447
Dział III. Wyłączenie sędziego.....	449
Tytuł II. Prokurator.....	452
Tytuł III. Organizacje pozarządowe	453
Tytuł IIIa. Państwowa Inspekcja Pracy	454
Tytuł IIIb. Powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.....	454
Tytuł IIIc. Podmioty uprawnione do udziału w postępowaniu na podstawie odrębnych przepisów	455
Tytuł IV. Strony	455
Dział I. Zdolność sądowa i procesowa	455
Dział II. Współuczestnictwo w sporze	457
Dział III. Interwencja główna i uboczna	458
Dział IV. Przypozwanie.....	460
Dział V. Pełnomocnicy procesowi.....	460
Tytuł V. Koszty procesu	464
Dział I. Zwrot kosztów procesu	464
Dział II. Pomoc prawna z urzędu.....	469
Tytuł VI. Postępowanie.....	475
Dział I. Przepisy ogólne o czynnościach procesowych.....	475
Rozdział 1. Pisma procesowe.....	475
Rozdział 2. Doręczenia	482
Rozdział 3. Posiedzenia sądowe	490
Rozdział 4. Terminy	496
Rozdział 5. Uchybienie i przywrócenie terminu	497
Rozdział 6. Zawieszenie postępowania	498
Dział II. Postępowanie przed sądami pierwszej instancji	503
Rozdział 1. Mediacja i postępowanie pojednawcze	503
Oddział 1. Mediacja.....	503
Oddział 2. Postępowanie pojednawcze.....	507
Rozdział 2. Pozew	508
Rozdział 2a. Organizacja postępowania.....	516
Rozdział 3. Rozprawa.....	521

Dział III. Dowody.....	527
Rozdział 1. Przedmiot i ocena dowodów.....	527
Rozdział 2. Postępowanie dowodowe.....	528
Oddział 1. Przepisy ogólne	528
Oddział 2. Dokumenty.....	531
Oddział 3. Zeznania świadków	534
Oddział 4. Opinia biegłych.....	538
Oddział 5. Ogłędziny.....	541
Oddział 6. Przesłuchanie stron	542
Oddział 7. Inne środki dowodowe	543
Rozdział 3. Zabezpieczenie dowodów.....	544
Dział IV. Orzeczenia.....	545
Rozdział 1. Wyroki.....	545
Oddział 1. Wydanie wyroku	545
Oddział 2. Natychmiastowa wykonalność wyroków.....	551
Oddział 3. Wyroki zaoczne.....	552
Oddział 4. Sprostowanie, uzupełnienie i wykładnia wyroków.....	555
Rozdział 1a. Nakazy zapłaty.....	556
Rozdział 2. Postanowienia sądu	557
Rozdział 3. Prawomocność orzeczeń	559
Dział V. Środki odwoławcze	560
Rozdział 1. Apelacja	560
Rozdział 1 ¹ . (<i>uchylony</i>).....	569
Rozdział 2. Zażalenie	569
Dział Va. Skarga kasacyjna.....	573
Dział Vb. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	579
Dział VI. Wznowienie postępowania	580
Dział VII. (<i>uchylony</i>).....	584
Dział VIII. Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia	584
Tytuł VII. Postępowania odrębne.....	587
Dział I. Postępowanie w sprawach małżeńskich	587
Rozdział 1. Przepisy ogólne	587
Rozdział 2. Sprawy o rozwód i o separację	589
Rozdział 3. Inne sprawy	591
Dział II. Postępowanie w sprawach ze stosunków między rodzicami a dziećmi.....	593
Dział IIa. Postępowanie w sprawach gospodarczych.....	595
Dział III. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych	600
Rozdział 1. Przepisy ogólne	600
Rozdział 2. Postępowanie w sprawach z zakresu prawa pracy.....	606

Rozdział 3. Postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	608
Dział IV. Postępowanie w sprawach o naruszenie posiadania.....	612
Dział IVa. Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową	612
Rozdział 1. (<i>uchylony</i>).....	612
Rozdział 2. (<i>uchylony</i>).....	613
Dział IVb. (<i>uchylony</i>)	618
Dział IVc. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji energetyki	619
Dział IVd. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji telekomunikacji i poczty	621
Dział IVe. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji transportu kolejowego	623
Dział IVf. Postępowanie w sprawach z zakresu regulacji rynku wodno-kanalizacyjnego	625
Dział IVg. Postępowanie w sprawach własności intelektualnej	627
Rozdział 1. Przepisy ogólne	627
Rozdział 2. Zabezpieczenie środka dowodowego	629
Rozdział 3. Wyjawienie lub wydanie środka dowodowego	631
Rozdział 4. Wezwanie do udzielenia informacji	633
Rozdział 5. Powództwa szczególne	636
Dział V. Postępowanie nakazowe i upominawcze	638
Rozdział 1. Przepisy ogólne	638
Rozdział 2. Postępowanie nakazowe	640
Rozdział 3. Postępowanie upominawcze	643
Dział VI. Postępowanie uproszczone.....	644
Dział VII. Europejskie postępowania w sprawach transgranicznych	648
Rozdział 1. Europejskie postępowanie nakazowe	648
Rozdział 2. Europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń	649
Dział VIII. Postępowania elektroniczne	651
Rozdział 1. Elektroniczne postępowanie upominawcze	651
Księga druga. Postępowanie nieprocesowe	654
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	654
Tytuł II. Przepisy dla poszczególnych rodzajów spraw.....	661
Dział I. Sprawy z zakresu prawa osobowego	661
Rozdział 1. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu	661
Oddział 1. Postępowanie o uznanie za zmarłego	661
Oddział 2. Postępowanie o stwierdzenie zgonu.....	663

Oddział 3. Uchylenie postanowień orzekających uznanie za zmarłego lub stwierdzenie zgonu	663
Rozdział 2. Ubezwłasnowolnienie	664
Oddział 1. Przepisy ogólne	664
Oddział 2. Doradca tymczasowy	665
Oddział 3. Postępowanie.....	666
Dział Ia. Sprawy o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia	669
Dział II. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli.....	672
Rozdział 1. Sprawy małżeńskie.....	672
Rozdział 2. Inne sprawy rodzinne oraz sprawy opiekuńcze.....	675
Oddział 1. Przepisy ogólne	675
Oddział 2. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi.....	679
Oddział 3. Sprawy o przysposobienie	684
Oddział 4. Sprawy z zakresu opieki	687
Oddział 5. Sprawy o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	689
Oddział 6. Sprawy dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem	693
Rozdział 3. Sprawy z zakresu kurateli	696
Dział III. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	698
Rozdział 1. Przepisy ogólne	698
Rozdział 2. Stwierdzenie zasiedzenia.....	698
Rozdział 2a. Przepadek rzeczy.....	699
Oddział 1. Przepadek rzeczy na podstawie prawa celnego	699
Oddział 2. Przepadek pojazdów.....	700
Rozdział 3. Zarząd związany ze współwłasnością i użytkowaniem	700
Rozdział 4. Zniesienie współwłasności	701
Rozdział 5. Ustanowienie drogi koniecznej i służebności przesyłu	703
Rozdział 6. Postępowanie wieczystoksięgowe	704
Dział IV. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	708
Przepisy wstępne	708
<i>(oznaczenie rozdziału 1 i tytuł oraz oznaczenie oddziału 1 i tytuł – uchylone)</i>	709
Rozdział 1. Zabezpieczenie spadku, wykaz inwentarza i spis inwentarza	709
Rozdział 2. Przyjęcie lub odrzucenie spadku	715

Rozdział 3. Ogłoszenie testamentu	716
(<i>oznaczenie rozdziału 2 i tytuł tego rozdziału – uchylone</i>)	717
Rozdział 4. Wyjawienie przedmiotów spadkowych	718
Rozdział 5. Przesłuchanie świadków testamentu ustnego	719
Rozdział 6. Sprawy dotyczące wykonawcy testamentu	720
Rozdział 6a. Sprawy dotyczące zarządu sukcesyjnego	720
Rozdział 7. Zarząd spadku nieobjętego	721
Rozdział 8. Stwierdzenie nabycia spadku i przedmiotu zapisu windykacyjnego	722
Rozdział 9. Dział spadku	725
Rozdział 10. Inne sprawy spadkowe	727
Dział IVa. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego	727
Dział IVb. Sprawy z zakresu prawa pracy	729
Dział V. Sprawy depozytowe	730
Rozdział 1. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	730
Rozdział 2. Zwrot depozytu sądowego składającemu i wydanie depozytu sądowego uprawnionemu	732
Rozdział 3. Postępowanie w sprawach o stwierdzenie likwidacji niepodjętego depozytu	733
Dział VI. Postępowanie rejestrowe	734
Księga trzecia. (<i>uchylona</i>)	738
Księga czwarta. Postępowanie w razie zaginięcia lub zniszczenia akt	738
CZĘŚĆ DRUGA. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE	741
(<i>oznaczenie oraz tytuł księgi pierwszej – uchylone</i>)	741
Tytuł I. Przepisy ogólne	741
Tytuł II. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych	747
Tytuł III. Inne wypadki zabezpieczenia	753
CZĘŚĆ TRZECIA. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE	757
Tytuł I. Przepisy ogólne	757
Dział I. Organy egzekucyjne, ich właściwość i postępowanie w ogólności	757
Dział II. Tytuły egzekucyjne i klauzula wykonalności	772
Dział IIa. Zaświadczenie europejskiego tytułu egzekucyjnego	781
Dział IIb. Stwierdzenie wykonalności europejskiego nakazu zapłaty	783
Dział IIc. Zaświadczenie dotyczące orzeczenia wydanego w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń	783
Dział IId. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach cywilnych i handlowych	784

Dział IIe. Wyciągi z orzeczeń, ugód i innych tytułów egzekucyjnych w sprawach alimentacyjnych	784
Dział IIIf. Zaświadczenia dotyczące orzeczeń obejmujących środki ochrony w sprawach cywilnych	785
Dział III. Wszczęcie egzekucji i dalsze czynności egzekucyjne	786
Dział IV. Zawieszenie i umorzenie postępowania	797
Dział V. Ograniczenia egzekucji	802
Dział VI. Powództwa przeciwegzekucyjne	812
Tytuł II. Egzekucja świadczeń pieniężnych	814
Dział I. Egzekucja z ruchomości	814
Rozdział 1. Zajęcie	814
Rozdział 2. Sprzedaż	820
Rozdział 3. Sprzedaż w drodze licytacji elektronicznej	826
Dział II. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	828
Dział III. Egzekucja z rachunków bankowych	832
Dział IV. Egzekucja z innych wierzytelności	838
Dział IVa. Egzekucja z innych praw majątkowych	844
Dział V. Wyjawienie majątku	851
Dział VI. Egzekucja z nieruchomości	854
Rozdział 1. Przepisy wstępne	854
Rozdział 2. Zajęcie	855
Rozdział 3. Opis i oszacowanie	860
Rozdział 4. Obwieszczenie o licytacji	863
Rozdział 5. Warunki licytacyjne	866
Rozdział 6. Licytacja	867
Rozdział 6a. Sprzedaż nieruchomości w drodze licytacji elektronicznej	871
Rozdział 7. Przybicie	874
Rozdział 8. Przesądzenie własności	876
Rozdział 9. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości oraz użytkowania wieczystego	878
Dział VIa. Uproszczona egzekucja z nieruchomości	880
Dział VII. Egzekucja ze statków morskich	882
Dział VIII. Podział sumy uzyskanej z egzekucji	884
Rozdział 1. Przepisy ogólne	884
Rozdział 2. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z wynagrodzenia za pracę	888
Rozdział 3. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z ruchomości, wierzytelności i innych praw majątkowych	889
Rozdział 4. Podział sumy uzyskanej przez egzekucję z nieruchomości	890
Tytuł III. Przepisy szczególne o egzekucji	892
Dział I. Egzekucja świadczeń niepieniężnych	892

Dział II. Przepisy szczególne o egzekucji z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	898
Rozdział 1. Przepisy ogólne	898
Rozdział 2. Egzekucja przez zarząd przymusowy	900
Rozdział 3. Egzekucja przez sprzedaż przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego	903
Dział III. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej	906
Dział IV. (<i>uchylony</i>)	907
Dział V. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	907
Dział VI. (<i>uchylony</i>)	909
CZĘŚĆ CZWARTA. PRZEPISY Z ZAKRESU MIĘDZYNARODOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	910
(Przepis wstępny – <i>uchylone</i>)	910
Księga pierwsza. Jurysdykcja krajowa	910
Tytuł I. Przepisy ogólne	910
(<i>oznaczenie oraz tytuł Tytułu II – uchylone</i>)	911
Tytuł III. Jurysdykcja krajowa w procesie	911
Tytuł IV. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu nieprocesowym	916
Tytuł IVa. Jurysdykcja krajowa w postępowaniu zabezpieczającym i egzekucyjnym	920
Księga pierwsza a. Immunitet sądowy i egzekucyjny	921
Księga druga. Postępowanie	924
Tytuł I. Zdolność sądowna i procesowa	924
Tytuł II. Zabezpieczenie kosztów procesu	924
Tytuł III. Zwolnienie cudzoziemców od kosztów sądowych	926
Tytuł IV. Pomoc prawna	926
Tytuł V. Zabezpieczenie dowodów	930
Tytuł VI. Zagraniczne dokumenty urzędowe	930
Tytuł VII. Czynności dotyczące spadku po cudzoziemcach	930
Tytuł VIIa. Europejskie poświadczenie spadkowe	932
Tytuł VIII. Stwierdzenie obcego prawa i wzajemności	933
Tytuł IX. Uzasadnienie prawomocnych orzeczeń i wydawanie zaświadczeń	933
Tytuł X. Wniosek o uchylenie wyroku wydanego w sprawie alimentacyjnej	934
Tytuł XI. Europejski nakaz zabezpieczenia na rachunku bankowym	934
Księga trzecia. Uznanie i stwierdzenie wykonalności	937
Tytuł I. Uznanie orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych	937

Tytuł II. Wykonalność orzeczeń sądów państw obcych lub rozstrzygnięć innych organów państw obcych oraz ugód zawartych przed takimi sądami i organami lub przez nie zatwierdzonych	939
Tytuł III–VI. (<i>uchylone</i>)	941
Księga czwarta. Uznanie i wykonanie niektórych orzeczeń sądów państw członkowskich unii europejskiej oraz pochodzących z tych państw ugód i dokumentów urzędowych	941
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	941
Tytuł II. Wykonanie.....	943
Tytuł III. Odmowa uznania lub wykonania	945
CZĘŚĆ PIĄTA. SĄD POLUBOWNY (ARBITRAŻOWY)	946
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	946
Tytuł II. Zapis na sąd polubowny	948
Tytuł III. Skład sądu polubownego.....	950
Tytuł IV. Właściwość sądu polubownego	953
Tytuł V. Postępowanie przed sądem polubownym.....	955
Tytuł VI. Wyrok sądu polubownego i zakończenie postępowania	957
Tytuł VII. Skarga o uchylenie wyroku sądu polubownego.....	960
Tytuł VIII. Uznanie i stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego lub ugody przed nim zawartej.....	962
Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego	967
Rozdział 1. Przepisy ogólne	967
Rozdział 2. Zmiany w przepisach obowiązujących	971
Rozdział 3. Przepisy przejściowe	971
Skorowidz	975

PRAWO PRYWATNE MIĘDZYNARODOWE

Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. – Prawo prywatne międzynarodowe	1019
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1019
Rozdział 2. Osoby fizyczne	1021
Rozdział 3. Osoby prawne i inne jednostki organizacyjne	1023
Rozdział 4. Przedstawicielstwo.....	1024
Rozdział 5. Dokonanie czynności prawnej i jej forma	1025
Rozdział 6. Przedawnienie roszczeń i inne instytucje związane z upływem czasu	1025

Rozdział 7. Zobowiązania	1026
Rozdział 8. Umowa o arbitraż	1028
Rozdział 9. Własność i inne prawa rzeczowe. Posiadanie	1029
Rozdział 10. Własność intelektualna	1029
Rozdział 11. Sprawy małżeńskie	1030
Rozdział 12. Stosunki między rodzicami a dzieckiem	1032
Rozdział 13. Przysposobienie	1032
Rozdział 14. Opieka i kuratela.....	1033
Rozdział 15. Obowiązki alimentacyjne	1034
Rozdział 16. Sprawy spadkowe.....	1034
Rozdział 17. Inne stosunki prawne.....	1034
Rozdział 18. Zmiany w przepisach obowiązujących	1035
Rozdział 19. Przepisy końcowe	1035
Skorowidz	1037

PRAWO O AKTACH STANU CYWILNEGO

Ustawa z dnia 28 listopada 2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego	1043
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1043
Rozdział 2. Właściwość miejscowa w sprawach rejestracji stanu cywilnego	1049
Rozdział 3. Rejestracja stanu cywilnego	1051
Rozdział 4. Zmiany w aktach stanu cywilnego	1058
Rozdział 5. Wydawanie dokumentów z rejestru stanu cywilnego	1062
Rozdział 6. Rodzaje aktów stanu cywilnego	1068
Rozdział 7. Szczególny tryb rejestracji stanu cywilnego	1094
Rozdział 8. Zmiany w przepisach obowiązujących	1103
Rozdział 9. Przepisy przejściowe i końcowe	1103
Skorowidz	1121

KOSZTY SĄDOWE W SPRAWACH CYWILNYCH

Ustawa z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.....	1129
Tytuł I. Przepisy ogólne.....	1129
Tytuł II. Opłaty	1133
Dział 1. Przepisy ogólne	1133

Dział 2. Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw.....	1138
Dział 3. Wysokość opłat w procesie	1140
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa cywilnego i rodzinnego	1140
Rozdział 2. Sprawy gospodarcze.....	1143
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.....	1145
Dział 4. Wysokość opłat w postępowaniu nieprocesowym	1146
Rozdział 1. Sprawy z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego	1146
Rozdział 2. Sprawy z zakresu prawa rzeczowego	1146
Rozdział 3. Sprawy z zakresu prawa o księgach wieczystych	1147
Rozdział 4. Sprawy z zakresu prawa spadkowego	1149
Rozdział 5. Sprawy z zakresu działania Krajowego Rejestru Sądowego.....	1150
Rozdział 6. Inne sprawy rozpoznawane w postępowaniu nieprocesowym.....	1152
Dział 5. Wysokość opłat w postępowaniu zabezpieczającym	1153
Dział 6. Wysokość opłat w postępowaniu egzekucyjnym	1154
Dział 7. Wysokość opłat w postępowaniach upadłościowym i restrukturyzacyjnym.....	1155
Dział 8. Opłaty kancelaryjne	1157
Dział 9. Zwrot opłaty	1158
Tytuł III. Wydatki	1160
Dział 1. Przepisy ogólne.....	1160
Dział 2. Należności świadków, biegłych, tłumaczy i stron w postępowaniu cywilnym.....	1160
Tytuł IV. Zwolnienie od kosztów sądowych	1165
Tytuł V. Wykonanie orzeczeń w zakresie należności sądowych	1176
Tytuł VI. Zmiany w przepisach obowiązujących	1177
Tytuł VII. Przepisy przejściowe i końcowe	1177
Skorowidz	1179
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych	1183
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1183
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1184
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1190
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	1192
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach.....	1192

Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności radców prawnych przed organami wymiaru sprawiedliwości	1193
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1195

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu	1197
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1197
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1199
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1204
Rozdział 3a. Opłaty w sprawach nieletnich	1206
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1206
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1207

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie	1209
---	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1209
Rozdział 2. Stawki minimalne w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1210
Rozdział 3. Stawki minimalne w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1216
Rozdział 3a. Stawki minimalne w sprawach nieletnich	1218
Rozdział 4. Stawki minimalne w innych sprawach	1218
Rozdział 5. Wysokość opłat za czynności adwokackie przed organami wymiaru sprawiedliwości	1219
Rozdział 6. Przepisy przejściowe i końcowe	1221

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu	1223
--	-------------

Rozdział 1. Przepisy ogólne	1223
Rozdział 2. Opłaty w sprawach cywilnych, ze stosunku pracy i ubezpieczeń społecznych	1225
Rozdział 3. Opłaty w sprawach karnych i w sprawach o wykroczenia	1230

Rozdział 3a. Opłaty w sprawach nieletnich	1232
Rozdział 4. Opłaty w innych sprawach	1232
Rozdział 5. Przepisy przejściowe i przepis końcowy	1233
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym	1235
ZAŁĄCZNIKI.....	1238
Załącznik Nr 1. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia biegłych z dziedziny medycyny	1238
Załącznik Nr 2. Taryfa zryczałtowana wynagrodzenia podmiotów, o których mowa w art. 290 § 1 Kodeksu postępowania cywilnego	1239
Załącznik Nr 3. Taryfa zryczałtowana za typowe czynności techniczne biegłych z zakresu geodezji i kartografii	1243
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 stycznia 2005 r. w sprawie wynagrodzenia za czynności tłumacza przysięgłego.....	1245
Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie maksymalnych stawek taksty notarialnej.....	1249
Rozdział 1. Przepisy ogólne	1249
Rozdział 2. Czynności notarialne	1251
Oddział 1. Akty notarialne	1251
Oddział 2. Wypisy, odpisy i wyciągi	1255
Oddział 3. Poświadczenia	1255
Oddział 4. (<i>uchylony</i>)	1256
Oddział 5. Protesty	1256
Oddział 6. Inne czynności	1256
Rozdział 3. Zwiększenie wynagrodzenia za dokonanie czynności notarialnej poza kancelarią notarialną	1257
Rozdział 4. Przepis końcowy	1257

Kodeks cywilny

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

Księgi wieczyste i hipoteka

Kodeks postępowania cywilnego

Prawo prywatne międzynarodowe

Prawo o aktach stanu cywilnego

Koszty sądowe w sprawach cywilnych

KODEKS CYWILNY

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.....	29
Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Przepisy wprowadzające Kodeks cywilny.....	275
Skorowidz.....	291

Ustawa

z dnia 23 kwietnia 1964 r.

Kodeks cywilny¹

(tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 1360)

KSIEGA PIERWSZA CZĘŚĆ OGÓLNA

Tytuł I Przepisy wstępne

Zakres regulacji

Art. 1. Kodeks niniejszy reguluje stosunki cywilnoprawne między osobami fizycznymi i osobami prawnymi.

Art. 2. (*uchylony*)

Lex retro non agit

Art. 3. Ustawa nie ma mocy wstecznej, chyba że to wynika z jej brzmienia lub celu.

Art. 4. (*uchylony*)

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji transpozycji dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) (Dz.Urz. WE L 178, s. 1; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 25, s. 399).

Nadużycie prawa podmiotowego

Art. 5. Nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Onus probandi

Art. 6. Ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Domniemanie dobrej wiary

Art. 7. Jeżeli ustawa uzależnia skutki prawne od dobrej lub złej wiary, domniemywa się istnienie dobrej wiary.

Tytuł II Osoby

Dział I Osoby fizyczne

Rozdział I Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

Zdolność prawna

Art. 8. § 1. Każdy człowiek od chwili urodzenia ma zdolność prawną.
§ 2. (*uchylony*)

Domniemanie urodzenia dziecka żywego

Art. 9. W razie urodzenia się dziecka domniemywa się, że przyszło ono na świat żywe.

Pełnoletność

Art. 10. § 1. Pełnoletnim jest, kto ukończył lat osiemnaście.
§ 2. Przez zawarcie małżeństwa małoletni uzyskuje pełnoletność. Nie traci jej w razie unieważnienia małżeństwa.

Pełna zdolność do czynności prawnych

Art. 11. Pełną zdolność do czynności prawnych nabywa się z chwilą uzyskania pełnoletności.

Brak zdolności do czynności prawnych

Art. 12. Nie mają zdolności do czynności prawnych osoby, które nie ukończyły lat trzynastu, oraz osoby ubezwłasnowolnione całkowicie.

Ubezwłasnowolniony całkowicie

Art. 13. § 1. Osoba, która ukończyła lat trzynaście, może być ubezwłasnowolniona całkowicie, jeżeli wskutek choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, nie jest w stanie kierować swym postępowaniem.

§ 2. Dla ubezwłasnowolnionego całkowicie ustanawia się opiekę, chyba że pozostaje on jeszcze pod władzą rodzicielską.

Zdolność do działań prawnych

Art. 14. § 1. Czynność prawna dokonana przez osobę, która nie ma zdolności do czynności prawnych, jest nieważna.

§ 2. Jednakże gdy osoba niezdolna do czynności prawnych zawarła umowę należącą do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego, umowa taka staje się ważna z chwilą jej wykonania, chyba że pociąga za sobą rażące pokrzywdzenie osoby niezdolnej do czynności prawnych.

Ograniczona zdolność do czynności prawnych

Art. 15. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych mają małoletni, którzy ukończyli lat trzynaście, oraz osoby ubezwłasnowolnione częściowo.

Ubezwłasnowolniony częściowo

Art. 16. § 1. Osoba pełnoletnia może być ubezwłasnowolniona częściowo z powodu choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego albo innego rodzaju zaburzeń psychicznych, w szczególności pijaństwa lub narkomanii, jeżeli stan tej osoby nie uzasadnia ubezwłasnowolnienia całkowitego, lecz potrzebna jest pomoc do prowadzenia jej spraw.

§ 2. Dla osoby ubezwłasnowolnionej częściowo ustanawia się kuratelę.

Zgoda przedstawiciela ustawowego

Art. 17. Z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, do ważności czynności prawnej, przez którą osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych zaciąga zobowiązanie lub rozporządza swoim prawem, potrzebna jest zgoda jej przedstawiciela ustawowego.

Brak zgody przedstawiciela ustawowego

Art. 18. § 1. Ważność umowy, która została zawarta przez osobę ograniczoną w zdolności do czynności prawnych bez wymaganej zgody przedstawiciela ustawowego, zależy od potwierdzenia umowy przez tego przedstawiciela.

§ 2. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może sama potwierdzić umowę po uzyskaniu pełnej zdolności do czynności prawnych.

§ 3. Strona, która zawarła umowę z osobą ograniczoną w zdolności do czynności prawnych, nie może powoływać się na brak zgody jej przedstawiciela ustawowego. Może jednak wyznaczyć temu przedstawicielowi odpowiedni termin do potwierdzenia umowy; staje się wolna po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu.

Jednostronna czynność prawna bez wymaganej zgody

Art. 19. Jeżeli osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych dokonała sama jednostronnej czynności prawnej, do której ustawa wymaga zgody przedstawiciela ustawowego, czynność jest nieważna.

Umowy w drobnych bieżących sprawach

Art. 20. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego zawierać umowy należące do umów powszechnie zawieranych w drobnych bieżących sprawach życia codziennego.

Rozporządzanie zarobkiem

Art. 21. Osoba ograniczona w zdolności do czynności prawnych może bez zgody przedstawiciela ustawowego rozporządzać swoim zarobkiem, chyba że sąd opiekuńczy z ważnych powodów inaczej postanowi.

Przedmioty oddane do swobodnego użytku

Art. 22. Jeżeli przedstawiciel ustawy osoby ograniczonej w zdolności do czynności prawnych oddał jej określone przedmioty majątkowe do swobodnego użytku, osoba ta uzyskuje pełną zdolność w zakresie czynności prawnych, które tych przedmiotów dotyczą. Wyjątek stanowią czynności prawne, do których dokonania nie wystarcza według ustawy zgoda przedstawiciela ustawowego.

Konsument

Art. 22^{1,2} Za konsumenta uważa się osobę fizyczną dokonującą z przedsiębiorcą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Dobra osobiste człowieka

Art. 23. Dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica kore-

² Art. 22¹ zmieniony przez art. 44 pkt 1 ustawy z 30 maja 2014 r. (Dz.U. poz. 827 ze zm.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 25 grudnia 2014 r.

spondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Ochrona dóbr osobistych

Art. 24. § 1. Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

§ 2. Jeżeli wskutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych.

§ 3. Przepisy powyższe nie uchybiają uprawnieniom przewidzianym w innych przepisach, w szczególności w prawie autorskim oraz w prawie wynalazczym.

Rozdział II

Miejsce zamieszkania

Domicilium

Art. 25. Miejscem zamieszkania osoby fizycznej jest miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu.

Domicilium dziecka

Art. 26. § 1. Miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzony wykonywanie władzy rodzicielskiej.

§ 2. Jeżeli władza rodzicielska przysługuje na równi obojgu rodzicom mającym osobne miejsce zamieszkania, miejsce zamieszkania dziecka jest u tego z rodziców, u którego dziecko stale przebywa. Jeżeli dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców, jego miejsce zamieszkania określa sąd opiekuńczy.

Domicilium osoby pozostającej pod opieką

Art. 27. Miejscem zamieszkania osoby pozostającej pod opieką jest miejsce zamieszkania opiekuna.

Zasada jednego miejsca zamieszkania

Art. 28. Można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania.

Zbiór uwzględnia zmiany opublikowane do 14 października 2022 r., w tym:

Księgi wieczyste i hipoteka:

- ustawa z 22 lipca 2022 r. o usprawnieniu procesu inwestycyjnego Centralnego Portu Komunikacyjnego (Dz.U. poz. 1846)

Kodeks postępowania cywilnego:

- wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 22 czerwca 2022 r., SK 3/20 (Dz.U. poz. 1371)
- ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz.U. poz. 1692 ze zm.)
- ustawa z 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw (Dz.U. poz. 1967)
- ustawa z 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1855)

W publikacji uwzględniono ponadto:

Kodeks rodzinny i opiekuńczy:

- ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2429; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP)

Księgi wieczyste i hipoteka:

- ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (druk sejmowy nr 2479; oczekuje na podpis Prezydenta RP)

Kodeks postępowania cywilnego:

- ustawa z 7 października 2022 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 2544; oczekuje na podpis Prezydenta RP)
- ustawa z 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej (druk sejmowy nr 2630; oczekuje na ogłoszenie w Dzienniku Ustaw RP)

Wykaz wszystkich zmian zamieszczono przed spisem treści.

9 788383 281391 W 60 P 01

ISBN 978-83-8328-139-1

9 788383 281391

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLWUER.PL

WWW.PROFINFO.PL

Kup e-book i czytaj
w aplikacji Smarteca

CENA 79 ZŁ (W TYM 5% VAT)